

VINKO ROŽIĆ

POBJEDNICE

Opće poznato je da je, osim što je uz nogomet najstariji olimpijski momčadski šport, vaterpolo i jedan od najzahtjevnijih svjetskih športova za koji je, da bi ga se uspješno moglo igrati, potrebno usvojiti taktičko znanje o igri i tehnike rukovanja loptom te steći barem solidne plivačke vještine. Zato se Ivan duboko zamisli nad ponudom da u najkraćem roku uspostavi i za natjecanje u studentskoj ligi pripravi ženski vaterpolski sastav.

Sâm igrački uspjeh za fakultet nije bio od presudne važnosti. Radilo se, naime, o usklađivanju s pravilnikom krovne športske organizacije prema kojemu je trebalo uspostaviti jednaki broj ženskih i muških sastava u svakom prijavljenom športu.

No, stari se vaterpolist ipak obremeni činjenicom da je semestar već bio otpočeo, što je značilo da ne će biti moguće potražiti drugdje studentice s prethodnim igračkim iskustvom, te kako će u natjecateljskom smislu njegove izabranice gotovo sigurno biti hendikepirane. Poduže je razmatrao sve datosti. Konačno, što zbog poštovanja prema prijatelju koji je od njega zatražio ovu uslugu, što zbog činjenice da je rijetko u životu odstupao pred izazovima, odluči prihvatiti se trenerskog posla. Bezodvlačno se potom lati novačenja talenta unutar samog fakulteta.

Ubrzo su otpočeli prvi treninzi prvog ženskog vaterpolskog sastava Brooklynskog Fakulteta sv. Franje. Premda su jedino četiri od dvanaest igračica imale koliko-toliko plivačkog iskustva a nijedna vaterpolskog, sve su ga, i svakim danom sve više, iznenađivale razinom ozbiljnosti u pristupu treninzima i čvrstinom volje u pregnuću da usvoje sve potrebno znanje te postignu formu dostatnu za natjecanje u ligi koja je imala početi već za četiri tjedna. Zato je, htio-ne htio, postajao sve uvjereniji kako će u ovako kratkom roku i unatoč nepovjerljivosti lica u gledalištu na kojima je razabirao kako njegove vaterpolistice nedvojbeno smatraju više nekakvim razbacanim plutačama nego strahom i

trepetom športa na vodi, njegove igračice ipak postići nekakav uspjeh.

Kao nekim čudom, a zapravo zbog svih tjedana pa mjeseci napornih treninga i ustrajnosti što se poput nekakve čvrste pomične brane nadvijala nad redom poraznim rezultatima u utakmicama tijekom prvog dijela sezone, djevojke sa Sv. Franje pobjednički su započele drugi dio sezone.

Oduševljenje samom igrom koja je, kako im je Ivan običavao reći, sada vaterpolu bila nalik, i pojačano svakom novom pobjedom, nedvojbeno se moglo oćutjeti i još zornije uočiti u umornim ali zadovoljnim osmjesima igračica. Uslijedio je niz pobjedničkih utakmica. A zatim, po Ivanu, njihov najveći, zaista *športski* podvig.

Bilo je to u utakmici protiv predstavnica jednog manjeg i manje poznatog fakulteta. Ivanove djevojke po prvom sućevom zvižduku zaplivala su snažno, pobjednički odvažno. Pravo budi rećeno, nije trebalo biti vaterpolski stručnjak za zaključiti kako im protivnice nisu bile dorasle, no činjenica je da su potpuno ovladale i obranom i napadom, i da su na poluvremenski odmor doplivala zadihane, da, ali sa zanesenjaćkim, pobjednićkim osmjesima što su im naglašavali ruj u obrazima. Nalakćene na rub bazena, pogledavale su prema tabli na kojoj je stajalo: 12:0 i samozadovoljno se smijuljile oćekujući trenerovu pohvalu i poćkoju taktićku mudroliju za nastavak utakmice.

Što Ivanu nisu mogle proćitati na licu je da mu se već tijekom prethodne ćetvrtine, dok je posmatrao kako poput zahuktala stroja njegove djevojke pune mrežu nemoćnih protivnica, u misao prizvao olimpijski slogan »Brže, više, jaće« što ga je skovao francuski dominikanac Didon još pred duće od stoljećā. Niti su mogle dokućiti zašto je, stojećī onkraj klupe ispunjenje nasmijanim rezervnim igraćicama, najednom postao onako mrk i zamišljen. A kako su i mogle kad ni Ivan sam nije mogao znati da će se sasvim iznebuha i naizgled nićim izazvan zamisliti u razmatranju kako se navedeni slogan uklapa u kasniji Coubertinov filozofijski postulat da je šport zapravo bitan vid opće društvene kulture, i to visoke kulture u kojoj je športski rast natjecatelja

usmjeren na osvjetljavanje najvisočijih ljudskih istina. U bučnom uokružju bazena, ali u tišini svoje misli, prisjećao se Ivan zatim i toga kako je u svom poznatom londonskom govoru 1908. de Coubertin citirao biskupa Ethelberta Talbota koji je rekao da je u životu općenito važno truditi se, a ne jedino pobjeđivati, i čemu je de Coubertin pridodao kako je također nužno boriti se na pravi način. *Pravi način* je, dakako, ovdje značilo *pošten način*.

Još s tragom povijesti u misli, pogledavao je Ivan časomice lijevo-desno po površini bazena prateći razigranost svog sastava pa na ploču s rezultatima na kojoj je sada stajalo 10:0. Nakratko zatim pogledao je prema protivničkoj klupi. Tu mu se sve pričiniilo ispuhano od svake nade i motiviranosti.

Godilo mu je pobijediti koliko i svakom drugom natjecatelju, no odmah jasno razabre kako bi ovakva pobjeda bila sukladnija pobjedi Atilinih konjanika nego duhu olimpizma, onom istinskom športskom duhu od čije suštine se moguće i jesu otklonile olimpijske i druge športske organizacije ali koji neumorno živi kroz mnoge koji doista vjeruju u plemenitost neraspletive sveze športa, kulture i obrazovanja, duha koji je najprisutniji u harmoniji tijela, volje i uma. Na trenutak ga obuze neki nemir. Brzo ga prođe, ali i ostavi pomalo snuždena.

Rezervne igračice sjedale su na klupi pogledavajući ga i pokušavajući dokučiti zašto je odjednom postao tako zamišljen. Ta, nije moguće da se zabrinjava oko ishoda utakmice!?

Ivan nije primijetio znatiželjne poglede svojih igračica. Prebiraio je dublje po sjećanju, po svemu što je znao o olimpizmu, i razmatrao svoju ulogu u ovom, kako ga je pojmio, prijelomnom, bifurkacijskom trenutku: na jednoj strani nalazilo se sveljudsko i plemenito a na drugoj bestijalni nehaj, barbarska bespoštednost koja nikada ne može voditi k višem i kojoj je narod domet dobro zaokružio u onoj staroj »u se, na se, poda se«. *A jesu li, upita se, ove mlade vaterpolistice nositeljice onoga najboljega što će imati sutrašnje društvo u cjelini, ili će pak postati tek hirovite nositeljice inercije amoralne prirodne sile jače od čovjeka što ga zato u zanosu može obespametiti i učiniti bespomoćnim u nezaustavljivom gravitiranju k prizemnom?*

Iz misli ga prenu sučev zvižduk. Pogleda na tablu s vremenom i raspozna: poluvrijeme je. Odmah k sebi dozove sve igračice. Neke su ga okružile na suhom, druge, još zadihane, odmarale su se nalakćene na rub bazena samozadovoljno pogledavajući jedne na druge i na trenera.

- Igrale ste baš onako kako smo zacrtali: moćno, pobjednički. Nema nikakve dvojbe - potopile ste suparnice. Jedino je pitanje koliko će razlike biti na kraju utakmice, i na tome vam doista srdačno čestitam.

Djevojke su se zadovoljno promeškajile, upućujući očima čestitke jedne drugima prije nego vrate pogled na Ivana, koji nastavi: - A sad ću vas podsjetiti kako nije bilo tako davno da ste bile u puno lošijoj situaciji nego vaše suparnice danas. Nemilosrdno su vas gazili i ismijavali s tribina.

Djevojke su se sada uozbiljile i sasma stišale. Vidio je da ima njihovu potpunu pozornost. Odmah nastavi: - Već ste svima pokazale tko su pobjednice u ovom susretu. Volio bih da sada svojim suparnicama, ali i svima ovdje u gledalištu, pokažete svoju veličinu u tvoj pobjedi. To ne znači da ćete dopustiti zgoditke. Ne! Ali, to znači da više nema kontri i ishitrenih udaraca na gol; to znači, da ćete vremenski potpuno iskoristiti napad i potom loptu odložiti u kutu igrališta. Tako je – odgovori sada na upit što mu ga očima uputi jedna igračica – loptu ćete pokloniti protivnicama. Utakmicu ste već dobile. Iživljavanje je bezukusno i nepotrebno. Vi ste moje olimpijke. Očekujem da mi to sada pokažete.

Izabra zatim sedam igračica koje će započeti sljedeću četvrtinu i pošalje ih na početnu crtu.

Kako se utakmica privodila kraju tako je Ivanov ponos bujao. Igračice su doslovce slijedile njegove upute. Doimale su se veličanstveno u svojoj odmjerenosti. Isprva zbunjenoj publici nije uzelo dugo da shvate što je posrijedi pa je na tribinama odjekivao gromoglasan pljesak nakon svakog njihovog »neuspješnog« napada.

Netom prije nego će susret završiti s 12:0 pomisli Ivan kako su njegove olimpijke pokazanim duhom olimpizma nadmašile

francuskog barončića koji ga je promicao, pa se nadopuni kako to možda i nije bilo tako teško budući da je on samo jednom, onako usputno, u nekoj davno zaboravljenoj tiskovini spomenuo velikane kao što su stari engleski doktor William Penny Brookes ili grčki filantrop Evangelios Zappas na čijim ramenima su stajale njegove najbolje ideje i najuspješnija pregnuća.

- Danas ste pobijedile Coubertina! - dovikne prema svojim djevojkama. Nije čekao da vidi jesu li ga shvatile, nego se zaputi prema sredini staze što je vodila uz bazen. Valja čestitati kolegi na dobroj partiji.

S usana mu se otme osmijeh. Znao je da će za svaku od tih djevojaka doći trenutak u kojem će se s radošću i ponosom osvrnuti na dan u kojemu je kao Ivanova olimpijka u zaboravljenoj i nebitnoj utakmici utjelovila duh kojemu nije bio dorastao ni sâm njegov zagovaratelj - utemeljitelj modernih olimpijskih igara.

Za ovaj mračni novi vijek još uvijek ima nade, domaknu sebi u brk, i ispruži ruku na stisak.